

Argumenter, den højtærede Minister fremførte, men det var, om jeg saa maa sige, politisk-historiske Betragtninger, indvundet ved et Blik ud over hele den storpolitiske og økonomiske Udvikling i Europa og herhjemme. For Sagen er jo nemlig den, at der i Virkeligheden er to Strømninger, som i større eller mindre Grad gør sig gældende i Landene rundt om i Europa under de Forhold, hvorunder vi lever nu, og de Forhold, som vi sandsynligvis vil leve under i den nærmeste Fremtid.

Den ene Strømning er en demagogisk Tendens med kommunistisk Anstrøg, i stærkere eller svagere Grad marxistisk Maksimalisme, og den anden Strømning er en konservativ, demokratisk, nationalistisk Reaktion. Det er disse to Strømninger, som efter Krigen staar overfor hinanden som de ledende i de forskellige Stater. Og vinder den ene, vinder den nationale, konservative, fascistiske Strømning, ja, saa vil den jo have det som Blommen i et Æg, hvis den kan beherske Rigsdagen paa Grundlag af den af den højtærede Justitsminister forsvarede Grundlovsfortolkning. Den behøvede, naar vi havde hans Forfatning, aldrig, selv om den kun var et Mindretal, at appellere ved Folkeafstemning til Vælgerne, den kunde sidde med et Mindretal bag sig ude i Befolkningen, men med et lille knebent Flertal i begge Rigsdagens Ting og gøre lige, hvad der passede den. Og omvendt kunde det samme ske, hvis vi havde en demagogisk kommunistisk Majoritet i begge Rigsdagens Ting; saa misbruges Magten paa samme Maade.

Heri giver jeg den højtærede Justitsminister Ret, og det er fuldkommen rigtigt, at det er af Frygt for, at de Tendenser, baade den ene og den anden, skal bliver herskende, at jeg er Tilhænger af, at Domstolene skal kunne paakende Loves Grundlovmæssighed, men ogsaa er Tilhænger af, at de ikke blot har denne Magt paa Papiret, men at de skal kunne benytte den i Praksis, for det mener jeg er det eneste virkelige Bolværk mod disse Tendenser og Strømninger. Den Dag en saadan Strømning har sejret, og det paa Forhaand er anerkendt, at disse Fortolkninger er holdbare, faar begge de paagældende Retninger frit Spil til vilkaarlig Optræden, vilkaarligt Regimente og vilkaarlig Ledelse af det borgerlige Samfund. Det er netop ud fra et Mellemstandspunkt, ud fra Ønsket om at undgaa baade Seylla og Charybdis, jeg ønsker, at Retsikkerheden for Borgerne, for deres grund-

lovsmæssige Retsgoder, ikke blot bliver en grundlovsmæssig Fiktion, men en forfatningsmæssig Realitet, det vil sige, at det ikke bliver en *lex imperfecta*, men en *lex perfecta*, derved at det er muligt at haandhæve den ved Domstolene mod Overgreb ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side.

Jeg mener netop fra et udpræget demokratisk-borgerligt Synspunkt, at det ikke alene er en Interesse, men en bydende Nødvendighed, at denne Fortolkning af Domstolenes Kompetence til at paakende Spørgsmaal om Loves Grundlovmæssighed er gyldig og søges almindeligt anerkendt, og Retsusikkerheden vil blive i høj Grad forøget, hvis Lovgivningsmagten allerede paa Forhaand, inden det endnu er blevet et praktisk Magtspørgsmaal, fastslaar, at Højesteret ikke har Ret til autentisk Fortolkning af Grundloven, og samtidig Højesteret som sideordnet Faktor hævder, at den har autentisk Fortolkningsret. Thi hvis det kommer dertil, at et Flertal i begge Rigsdagens Ting hævder, at det er Rigsdagen, der paakender Spørgsmaalet om, hvorvidt en Lov er grundlovsmæssig eller grundlovsstridig, og Højesteret gør det samme for sit Vedkommende, staar vi i en fuldkommen anarkisk Situation, og det maatte da være alles Ønske at undgaa dette.

Derfor vil jeg haabe, at et af to maa ske: enten at det bliver slaaet fast af et Flertal i begge Ting, at det er Rigsdagen, som har Retten til autentisk Fortolkning — saa vil den blive misbrugt; og naar man indser de farlige Konsekvenser, den vil føre til, er der ikke andet for Oppositionspartierne at gøre end at søge at agitere det paagældende Flertal væk i Rigsdagen — eller ogsaa, at det bliver anerkendt af Lovgivningsmagten med det samme, at Højesteret har denne Fortolkningsret.

I Øjeblikket kan man vel sige, at den faktiske Tilstand her i Landet paa dette Omraade er den, at Lovgivningsmagten Gang paa Gang balancerer paa Grænsen af det grundlovsmæssige. Jeg har med Tilfredshed erfaret, at den højtærede Justitsminister for et Par Aar siden ved et Møde — jeg tror, det var i Studenterforeningen — erklærede, at Tvangsfæsteafsløsningsloven efter hans Formening var grundlovsstridig og Lensafsløsningsloven paa Grænsen af det grundlovsstridige. Gang paa Gang balancerer Rigsdagen paa Grænsen af det grundlovsstridige. Men Rigsdagen tør ikke — og saa længe der ikke er et stort socialdemokratisk Flertal i begge Ting vil det heller ikke ske —, Rigsdagen tør ikke vedtage